

HOE GAAT HET MET U?

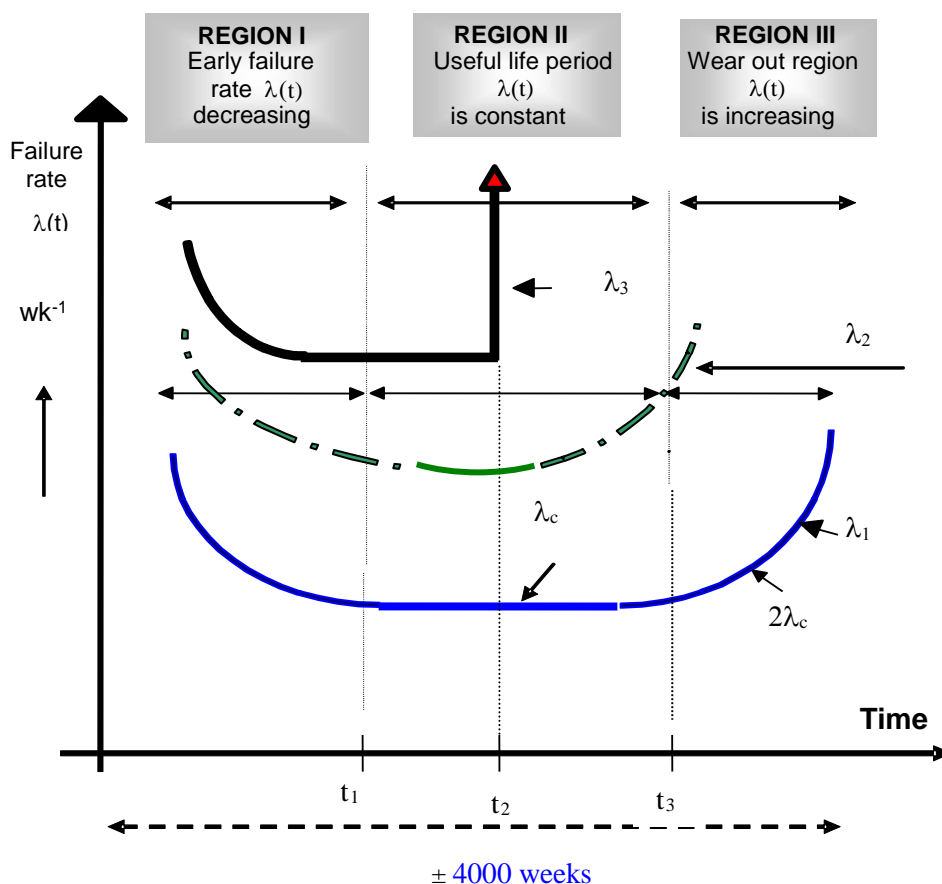
Prof. Dr.ir A.F.P. van Putten, PO Box 1200 5602 BE Eindhoven

Abstract

“Hoe gaat het met u?” is een van de meest gebruikte uitdrukkingen als mensen elkaar ontmoeten. Meestal volgt een voorspelbaar standaard antwoord. In een diepere betekenis is de vraag zeer confronterend en wordt eigenlijk indirect gevraagd, waar staat u eigenlijk en in welke levensfase zit u? De meeste mensen beseffen niet dat ze tussen geboorte en dood slechts 4000 weken te gaan hebben, waarvan, in het gunstigste geval, slechts 2000 weken effectief kunnen worden besteed aan een productief leven. Deze constatering is ontvullend en confronterend, maar kan leiden tot een verhoogd zelfbewustzijn. We zullen bij de verdere discussie enkele intrigerende kanttekeningen maken, teneinde te komen tot meer zelfreflectie en zelfbewustzijn en wellicht een hogere intensiteit van onze leefstijl in een wereld die bol staat van leugens, en bedrog gepaard gaande met psychisch en fysiek geweld.

Inleiding

Het actieve leven van ieder mens kan met betrekking tot zijn productiviteitsfasen worden weergegeven in een eenvoudige grafiek die ook wel de “badkuipcurve” wordt genoemd. Deze grafiek bevat drie te onderscheiden gebieden en wordt als volgt toegelicht.¹

¹ AFP van Putten, The sustainability of the Western Society, on the reliability of policy and finances. 2009, ISBN 978-90-813712-1-6.

Langs de horizontale tijd-as staan de ca 4000 weken weergegeven, die we gemiddeld te gaan hebben. Langs de verticale as staat de faalfrequentie weergegeven. De faalfrequentie ook wel uitvalfrequentie genoemd², staat voor het gemiddeld aantal keren per tijdseenheid (dag / maand / jaar), dat we niet kunnen werken of niet productief kunnen zijn om welke reden dan ook.

Onze levensloop is ingedeeld in drie productiviteitsgebieden of levensfasen. *Region I*: Dit gebied vangt aan bij de geboorte en eindigt ongeveer bij het gebied waar de faalfrequentie constant is geworden en niet meer verandert. Dit eerste stuk wordt ook wel de "*infant mortality*" genoemd; het gebied waarin alle kinderziekten optreden. Er volgt dan een normale periode aangeduid met het gebied waar de badkuipcurve vlak gaat lopen, de faalfrequentie is constant, *Region II*. Deze periode duurt voor westerse beschavingen ongeveer 1500 tot 2000 weken. In het laatste meest rechtse gebied neemt de faalfrequentie weer toe door ouderdom, slijtage en geestelijke uitvalverschijnselen. Dit gebied wordt ook wel de "*wear out region*" genoemd: *Region III*. Aan het eind van deze fase, nemen we afscheid van dit leven hier op aarde.

Voor niet-westerse beschavingen ligt de badkuipcurve hoger en is vaak veel korter. De curve waar een plotselinge sprong optreedt, doet zich voor in oorlogsituaties en bij verkeersongelukken. Een soldaat wordt dodelijk getroffen door vijandelijk vuur. Een verkeersdeelnemer wordt slachtoffer van een dodelijk verkeersongeluk. De faalfrequentie 'schiet' naar oneindig. Het is vrij eenvoudig zelf te bepalen op welk punt van de curve u zich bevindt. Zo geldt voor ieder individu, gegeven zijn eigenschappen en omstandigheden een persoonsgebonden 'badkuipcurve'.³

Een economische benadering

De vorm en duur van de badkuipcurve liggen voor iedereen anders en worden mede bepaald door een groot aantal (omgeving)factoren, waardoor de grootte van de faalfrequentie wordt beïnvloed. De gemiddelde economische levensduur (*life cycle*) van een persoon ligt tussen 30 en 40 jaar totaal (1500 – 2000 weken) en blijkt te worden bepaald door het politieke en sociale klimaat waarin de persoon leeft en werkt. Bij een gegeven faalfrequentie is het mogelijk kwaliteitsgetallen in te voeren, voor alle van belang zijnde parameters die de faalfrequentie mogelijk kunnen beïnvloeden, zoals omgevingsfactoren (incl. voeding en klimaat), geslacht, fysieke conditie, opleidingsniveau, training and andere verworven vaardigheden. Aan de faalfrequentie kan een voorspellende waarde voor individuen worden toegekend, daar zij specifiek persoonsgebonden is en afhankelijk is van een kans van optreden van gegeven factoren alsmede op grond van statistische verzamelde ervaringsgegevens van bepaalde niet altijd direct meetbare factoren, zoals erfelijkheid, en bepaalde beroepsziekten. Veranderen de omgevingscondities, het opleidingsniveau of anderszins, dan verandert daarmee de faalfrequentie. Een paar eenvoudige voorbeelden kunnen dit illustreren.

Iemand is hartpatiënt en heeft last van hartfalen. De patiënt krijgt na zekere tijd een hartinfarct. Na een geslaagde operatie is de patiënt hersteld en krijgt op grond van bekende statistische ervaringsgegevens er 10 jaar bij. De faalfrequentie is veranderd. De patiënt begint op een nieuw punt van de curve.

Een motor van een vliegtuig is na ca 40.000 bedrijfsuren aan het eind van zijn technische en / of economische levensduur (*life cycle*) Er wordt een nieuwe motor geplaatst. Het vliegtuig

² Faalfrequentie wordt gedefinieerd als het gemiddelde aantal fouten per eenheid van tijd.

³ Zie ook, A.F.P. van Putten, Electronic Measurement System, theory and practice, IOP,1996, Ch 5, ISBN 07503 0339 5.

begint op een nieuw punt van zijn levenscyclus met een volledig gewijzigde faalfrequentie. Of het toestel na 60.000 bedrijfsuren zou zijn neergestort, staat niet vast, maar de kans daarop kan met speciale rekenprogramma's worden berekend en zal zeker aanzienlijk hoger liggen.⁴

Duurzaamheid (*sustainability*)

Het blijkt dat iedereen vroeg of laat geconfronteerd wordt met een zekere mate van zelfreflectie en terugkijkt op zijn leven. Wat heb ik met mijn leven en talenten gedaan, speciaal wanneer de tijd gaat dringen. Bekende vragen zijn dan: heb ik mijn dromen waargemaakt, ben ik met de juiste partner in zee gegaan, of heb ik tegenslagen kunnen overwinnen. Hoe heb ik mijn kinderen behandeld. Heb ik de juiste keuzes gemaakt. Wat was dominant in mijn jacht naar succes; was het seks, geld of macht. Heb ik iets na willen laten? Heb ik iets voor andere mensen kunnen betekenen? Wat wil ik gedaan of bereikt hebben als ik 65 jaar ben? Zelfs de grootste misdadigers en falende managers komen tot deze zelf confronterende vragen. (zie bijvoorbeeld interview van Rijkman Groenink, febr 2012') Deze vragen zijn een continu gevecht tegen de wanorde en onvoorspelbaarheid in ons leven in het zoeken naar houvast en duurzaamheid.

Wat is houdbaar of bestendig in de tijd? Dit vraagt om een definitie van het begrip duurzaamheid. Hoe kunnen we deze het beste omschrijven of definiëren. Duurzaamheid is een eigenschap die toegekend kan worden aan de uitkomst van een proces of systeem dat zo gemaakt is dat het geen functie meer is van externe factoren, zoals tijd of omgevingsinvloeden. Op deze wijze kan aan elke uitkomst of product een kwaliteitsgetal worden toegekend dat een maat is voor de levensduur. Kwaliteit wordt gedefinieerd als de verzameling eigenschappen op een gegeven tijdstip van een bepaald systeem of product.⁵ Vragen we naar de *kans* dat het product na een vooraf afgesproken periode nog werkt binnen zijn vooraf vastgestelde specificaties, dan spreken we van bedrijfszekerheid, in de wandeling ook wel betrouwbaarheid genoemd. Bedrijfszekerheid geeft een uitdrukking op de vraag hoe verandert de kwaliteit van het product in de tijd.⁶

Een mooie illustratie van duurzaamheid wordt gevonden in het sprookje van Grimm van de drie biggetjes. In dit sprookje worden drie huisjes gebouwd: een van stro, een van takken, en een huisje van steen. Het laat zich raden wat duurzamer is, tenzij een aardbeving zich voordoet. Het streven naar duurzaamheid schept in alle geledingen van de maatschappij en op alle niveaus, de beste condities voor ons voortbestaan, mits voldoende rekening kan worden gehouden met mogelijk toekomstige invloeden. De beginvraag zou dus moet luiden: hoe gaat het nu met u?

Hoe gaat het met de wereld?

We kunnen nu niet alleen vragen naar hoe gaat het met u, maar ook hoe gaat het met de wereld? Veel mensen zullen zeggen: slecht. Alom kunnen we constateren dat het lijkt of de wereld geregeerd wordt door mensen met totaal afwijkende doelstellingen, die zonder dat ze het beseffen geen duurzaamheid nastreven, maar alleen hun eigenbelangen najagen. In alle geledingen van de maatschappij en vooral op hoog leidinggevend niveau komen fraude, oplichting en bedrog voor - alsof er geen dag van afrekening, spijt of ontmaskering zal komen - waardoor ongehoord grote schade wordt aangericht aan mens en maatschappij met

⁴ We spreken van preventief of curatief onderhoud van systemen en producten..

⁵ We schrijven $Q(t)$

⁶ Bedrijfszekerheid of reliability wordt algemeen aangeduid met $R(t)$. Bedrijfszekerheid is ook een uitdrukking voor het verloop van kwaliteit in de tijd : $R(t) = Q(t)/t$.

Stichting Hollandpromote.com

desastreuze gevolgen voor betrokken partijen. *Après nous le déluge*: na ons de zondvloed. Het is een mentaliteit van potverteren, zakkenvullen en vooral geen verantwoording afleggen die dag en dagelijks vele krantenpagina 's vult.

We kunnen in onze maatschappij enkele bijzondere categorieën onderscheiden, waar de waarheid, met maximale duurzaamheid als eigenschap, het meest geweld wordt aangedaan. Bij oorlogen is het eerste dat sneuvelt de waarheid. Dit gebeurt vanuit verkeerde uitgangspunten, nationale ambitie, arrogantie, hoogmoed en korte termijn doelstellingen die keer op keer bewezen hebben niet te kunnen leiden tot duurzaamheid. Zoals Michiel Montaigne (1533 – 1592) al zei, "*Waar de waarheid ophoudt te bestaan, houdt de maatschappij op te functioneren*". Dit geldt niet alleen voor misleiding door oorlogvoerende landen of het gedrag van advocaten en rechters in rechtszalen, maar ook voor uitspraken van politici. Het gaat voortdurend om de kwaliteit van leven en de mogelijkheden om profiteurs en onderdrukkers buiten spel te zetten. Hoeveel keer zijn niet miljoenen mensen voorgelogen door financiële instellingen, energiebedrijven (Enron) en nationale regeringen, zodat we nu in een diepe financiële crisis zitten. De *sustainability* van dit soort praktijken kan gevoeglijk op nul gesteld worden, maar het duurde lang voor dit besef doordrong bij de slachtoffers en verantwoordelijken.

In de politiek en de rechtspraak wordt met de waarheid omgesprongen alsof er geen natuurwetten bestaan. Advocaten en rechters maken zich (soms) schuldig aan uitspraken en standpunten die slechts principiële betwijfelings⁷ representeren, maar zeker geen wetenschappelijke of maatschappelijke betwijfeling, in een oprecht zoeken naar de feiten en de waarheid.

Een dergelijke gebeurtenis veroorzaakt een abrupte verandering in de persoonlijke badkuipcurve. Bijvoorbeeld na een faillissement kan dit (te) vaak leiden tot een fatale beslissing die zelden de schuldigen raakt. De maatschappelijke en persoonlijke schade die - door een volkomen verkeerde beroepshouding wordt aangericht bij hen die de kwaliteit van de samenleving moeten waarborgen, loopt in de honderden miljoenen per jaar.

Ook de internationale rechtsorde lijkt volkomen ontspoord door leugens en bedrog, waarbij niemand verbaasd meer hoeft te staan, dat oorlog nog steeds de uitkomst is van een politiek bewustzijnsproces, zoals recent weer bewezen in de "Arabische lente".

Het begin van de waardering van ons leven ligt dan ook bij het antwoord op de vraag: Hoe gaat het met u?

Maart 2016

⁷ Principele betwijfeling houdt het standpunt in dat waarheid niet gekend kan worden. Bijv. als ik zeg dat die muur zwart is dan is hij zwart. Als ik zeg dat ik niet besta, besta ik niet.